

WAŻNIEJSZE PRACE ZAKŁADÓW IEOP

Zakład Przemysłu Chemicznego w Gliwicach

Analiza rentowności produkcji fenolu w przemyśle chemicznym.

Cechą charakterystyczną gospodarki socjalistycznej jest szybki rozwój przemysłu. Wielką dynamikę rozwojową wykazuje chemia, a zwłaszcza wielka synteza chemiczna, której jednym z najważniejszych półproduktów jest fenol syntetyczny. Artykuł ten znajduje duże zastosowanie przede wszystkim w produkcji tworzyw sztucznych, włókien syntetycznych oraz barwników i w produkcji farmaceutycznej. Z uwagi na powyższe aktualną sprawą staje się zagadnienie rentowności tej produkcji. Praca pt. „Analiza rentowności produkcji fenolu w przemyśle chemicznym”, zajmująca się powyższym problemem, zawiera opis metod produkcji fenolu syntetycznego, stosowanych w polskim przemyśle chemicznym oraz krótką charakterystykę zakładów produkujących ten artykuł.

W pracy omówiono rolę tego podstawowego półproduktu, jego znaczenie i zastosowanie w przemyśle chemicznym. W związku z naszymi możliwościami surowcowymi

oraz przewidywanym rozwojem tych branż przemysłu chemicznego, dla których fenol stanowi surowiec wyjściowy, przedstawiono perspektywy rozwojowe produkcji fenolu syntetycznego w planie pięcioletnim.

W dalszym ciągu pracy zanalizowano porównawczo koszty wytwarzania fenolu syntetycznego, wytwarzanego dwiema różnymi metodami. Badany okres obejmuje II-gie półrocze 1953 roku. Zebrany materiał sprawozdawczy, dotyczący kosztów produkcji w powyższym okresie czasu, po zestawieniu i przeanalizowaniu, pozwolił na wyciągnięcie odpowiednich wniosków odnośnie obydwu metod, stosowanych przez polski przemysł chemiczny.

Na zakończenie podana została ocena badanych metod z punktu widzenia techniczno-produkcyjnego, możliwości surowcowych oraz kosztów produkcji.

Opracowanie po uwzględnieniu najnowszszych danych — może służyć jako podstawa do dalszych rozszerzonych i pogłębionych badań. Ponadto może ono być pomocne przy podejmowaniu decyzji odnośnie dalszej rozbudowy produkcji fenolu syntetycznego. (c f)

Konferencja Zakładu Przemysłu Spożywczego IEOP z pracownikami resortu przemysłu rolnego i spożywczego

W celu zacieśnienia współpracy Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu z przemysłem spożywczym odbyła się w dniu 27 września 1955 roku w Ministerstwie Przemysłu Rolnego i Spożywczego konferencja, w której wzięli udział dyrektorzy departamentów MPR i Sp., dyrektorzy niektórych centralnych zarządów i fabryk tego przemysłu, Dyrekcja Instytutu, przedstawiciele Zakładu Przemysłu Spożywczego IEOP oraz kierownicy innych zakładów Instytutu. Konferencja ta była pierwszą z cyklu konferencji z przemysłem, jakie zgodnie z uchwałami Kolegium IEOP, odbywają się w poszczególnych zakładach naukowych Instytutu.

Na porządek obrad konferencji składał się referat kierownika Zakładu Przemysłu Spożywczego IEOP mgr Józefa Gajdy o zakresie i dotychczasowym kierunku prac Zakładu, jego osiągnięciach i trudnościach oraz o doświadczeniach w zakresie współpracy z przemysłem.

W końcowej części referatu mgr J. Gajda nakreślił najważniejsze kierunki prac Zakładu na najbliższe pięciolecie oraz wysunął szereg postulatów w zakresie dalszego rozwoju i zacieśnienia współpracy z przemysłem.

Ministerstwa z Instytutem oraz częstszego odbywania podobnych konferencji.

Dyskusję podsumował przewodniczący obradom (w zastępstwie Ministra Przemysłu Rolnego i Spożywczego) mgr Dębogórski — dyrektor De-

partamentu Organizacji MPR i Sp. Stwierdził on, że konferencja dała wyniki pozytywne, wskazała nowe zadania dla Instytutu i przyczyniła się do zacieśnienia współpracy między Instytutem a przemysłem. (z d)

Konferencja przedstawicieli przemysłu i pracowników IEOP na temat norm i płac

W ramach organizowanych przez Instytut konferencji z przedstawicielami przemysłu odbyła się w dniu 3 października 1955 roku w IEOP konferencja, poświęcona problematyce technicznego normowania, produkcyjnych metod pracy, ekonomiki płac i taryfikacji. Konferencja została przygotowana i zorganizowana przez Zakład Normowania i Produkcję Metod oraz Zakład Taryfikacji IEOP.

Celem Konferencji było omówienie tych zasadniczych problemów, które w ostatnich latach były przedmiotem organizacyjnej działalności administracji przemysłowej i badań naukowych oraz tych zagadnień, które zgodnie z potrzebami gospodarki narodowej powinny być rozwiązane przez działaczy gospodarczych i pracowników nauki w latach najbliższych.

W konferencji wzięli udział, oprócz pracowników IEOP, przedstawiciele PKPG (Departament Płac i Norm), CRZZ (Wydział Ekonomiczny), resortów przemysłowych (departamenty zatrudnienia i płac), Instytutu Nauk Społecznych, Politechniki Warszawskiej, Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Instytutu Organizacji Przemysłu Maszynowego.

Obradom przewodniczył Dyrektor Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu, mgr inż. Ilja Epsztejn.

W pierwszym punkcie porządku obrad konferencji wygłosił referat prof. dr inż. B. Biegeleisen - Żelazowski, kierownik Zakładu Normowania i Produkcję Metod. Na wstępie swego referatu podał on analizę stanu normowania w Polsce pod kątem organizacji służby normowania, szkolenia w zakresie normowania, pracy uświadamiającej sens normowania w naszym ustroju oraz ocenił stan i rozwój produkcyjnych metod w naszym przemyśle.

Przystępując do omówienia kierunku prac Zakładu w najbliższym pięcioleciu wysunął on w dziedzinie normowania dwa kluczowe zagadnienia: opracowanie takiej metodyki normowania, która umożliwiłaby zastąpienie norm statystyczno-szacunkowych normami technicznymi oraz usprawnienie organizacji organów normowania. Omawiając szczegółowo zagadnienia, które powinny być przedmiotem prac Zakładu w najbliższym pięcioleciu, referent omówił je na tle dotychczasowych prac i osiągnięć Zakładu. Do najważniejszych szczegółowych kierunków pracy Zakładu w dziedzinie normowania na

przyszłość referent zaliczył: dążenie do obniżenia pracochłonności prac normowania przez stosowanie udoskonalonych urządzeń do pomiarów i obserwacji czasu, utrzymywanie ścisłego kontaktu z instytucjami zagranicznymi, tak w ZSRR i krajach demokracji, jak i kontakt z odpowiednimi instytucjami w krajach kapitalistycznych, ustalenie wzorcowych programów szkolenia dla fachowców normowania wszystkich stopni, pomoc przemysłowi w zakresie stworzenia ośrodków normowania i ustalenia metodyki ich pracy, opracowywanie węzłowych zagadnień metodycznych i organizacyjnych normowania pracy, prowadzenie prac badawczo-eksperymentalnych w zakresie metodyki normowania prac aparatowych oraz metodyki normowania prac ręcznych.

W zakresie badania i rozpowszechniania produkcyjnych metod referent, po zanalizowaniu dotychczasowych prac wysunął następujące zagadnienia do opracowania: popularyzacja wśród personelu technicznego metodyki badania produkcyjnych metod pracy, metodyka ustalania efektów ekonomicznych, wprowadzenie nowych metod do produkcji, organizacja badania i rozpowszechniania produkcyjnych metod oraz badanie (przy pomocy specjalnych ekip) istoty niektórych ważniejszych produkcyjnych metod (przy współpracy CRZZ).

Z badaniem produkcyjnych metod ściśle się wiąże szkolenie przedmiotowe i szkolenie wewnątrzzakładowe. Zakład opracował już jedną pracę z tego zakresu, a w przyszłości zajmnie się opracowaniem zagadnienia stosunku zajęć praktycznych do przedmiotów teoretycznych w programach szkolenia, efektami ekonomicznymi tego szkolenia, jak również opracowaniem metodyki szkolenia.

Kończąc, referent podkreślił, że realizacja tych poważnych zadań wymaga znacznego zwiększenia kadr Zakładu.

W referacie, który z kolei wygłosił mgr Feliks Łuczyński, kierownik Zakładu Taryfikacji IEOP, omówiono na tle problematyki Zakładu poszczególne najważniejsze prace, jakie zostały wykonane przez Zakład Taryfikacji od czasu jego powstania. Do takich należy dokonanie dużej pracy w zakresie nomenklatury zawodów (opracowano 42 tomy „Słownika Nazw Zawodów”, w tym 30 dla przemysłu, zawierających około 12 tys. cha-

rekterystyk zawodów) oraz pomoc przy opracowaniu taryfikatorów kwalifikacyjnych (27 projektów taryfikatorów). Znaczną część taryfikatorów została wprowadzona do przemysłu. Referent scharakteryzował formy współpracy Zakładu z przemysłem i dał jej ocenę.

W ostatnim okresie podjęto również prace nad ekonomiką plac (systemy premiowania, analiza systemów plac).

Z kolei referent omówił zadania, jakie stoją przed Zakładem w najbliższych latach. Wśród zadań, które będą przedmiotem prac Zakładu wysunięto między innymi: badania nad zastosowaniem taryfikatorów kwalifikacyjnych, udział w opracowaniu nowych wydań taryfikatorów oraz taryfikatora tzw. zawodów wspólnych, analizę plac w przemyśle: ciężkim, materiałów budowlanych, lekkim i spożywczym, systemy premiowania różnych grup pracowników przemysłu.

Poza wymienionymi wyżej zagadnieniami zwrócono również uwagę na takie kierunki prac, jak np. organizacja planowania zatrudnienia i plac, organizacja i metoda kontroli funduszu plac, organizacja służby zatrudnienia i plac, dokumentacja plac itp.

Referent wyraził nadzieję, że dyskusja oceni ważność wysuniętych zagadnień oraz wskaże dodatkowe ważne problemy.

Dyr. mgr inż. Iłja Epsztejn, otwierając dyskusję prosił zebranych o skoncentrowanie się w dyskusji nad zagadnieniem słuszności wytyczonego kierunku prac oraz nad formami współpracy Instytutu z

przemysłem i Związkami Zawodowymi.

W ożywionej i interesującej dyskusji wzięło udział około 20 dyskutantów. Poruszono między innymi takie zagadnienia jak: konieczność udziału Instytutu w pracach nad przygotowaniem zarządzeń w sprawie systemów plac, opracowywanie podręczników i pomocy naukowych oraz podniesienie poziomu szkolenia w zakresie technicznego normowania; konieczność opracowywania metodyki normowania; braki w systemach norm i plac; zagadnienie właściwych proporcji w placach (między poszczególnymi gałęziami, proporcji wzrostu współczynników taryfowych, stosunku stałej części placy do ruchomej); wpływ poziomu stawek na prawidłowość systemów plac i stan normowania; konieczność uporządkowania przepisów w zakresie norm i plac, sprawa organizacji służby normowania i jej technicznego charakteru; normy jednolite i branżowe. Poza poruszonymi w dyskusji wysunięto takie tematy, jak metody skalania taryfikatorów pokrewnych gałęzi przemysłu, terminologię plac, porównawczą analizę polskich systemów plac z systemami obowiązującymi w ZSRR, NRD, CSR, metodykę badania efektów ekonomicznych regulacji plac, zasady systemów premiowania m. in. za oszczędność materiałów.

Dyrektor IEOP mgr inż. Iłja Epsztejn podsumowując dyskusję wskazał na duży wkład, jaki dała ona w zakresie różnorodności i wagi wysuniętych problemów oraz podkreślił jej naukowy charakter.

(z d)

nołitem systemem stenografii i wprowadzeniem w życie zracjonalizowanej klawiatury w maszynach do pisania.

Z oryginalną koncepcją wystąpił jeden z przedstawicieli PKE, mgr Jazwiński, który zaproponował utworzenie we wszystkich resortach dwu lub trzyosobowych zespołów, których zadaniem byłaby praca nad stałym usprawnianiem organizacji i techniki pracy biurowej w całym resorcie.

Skutki braku dostatecznego propagowania prac Zakładu naświetlił na przykładzie własnego Zakładu przedstawiciel

Fabryki Samochodów Ciężarowych w Lublinie, który korzystając z konferencji zaofiarował pomoc w przeprowadzeniu prac doświadczalnych Zakładu na terenie tej fabryki.

Dyskusję podsumował z-ca Dyr. mgr inż. A. Kramarz, uznając jej przebieg jako konstruktywny wkład do ustalania kierunku dalszego rozwoju Zakładu Środków Technicznych Pracy Biurowej i zapewnił, że wszystkie zgłoszone wnioski i dezyderaty będą wzięte pod uwagę przy ustalaniu planu prac Zakładu i organizacyjnym jego ustawieniu. (h f)

Z działalności Pracowni Technicznego Normowania Pracy IEOP

W dniu 16.IX.1955 roku odbył się w Pracowni Technicznego Normowania Pracy IEOP w Warszawie ul. Słupecka 2a pokaz aparatów i urządzeń, którymi powinna się posługiwać służba normowania.

W pokazie wzięli udział przedstawiciele Departamentu Plac i Norm PKPG oraz szeregu ministerstw.

Po krótkim zagajeniu przez zastępcę Dyrektora IEOP mgr inż. A. Kramarza, prof. dr inż. B. Biegeleisen-Zelazowski omówił zadania pracowni i działania urządzeń oraz aparatów jak: np. aparat „Popelreuter” zegar elektryczny „Favag”, chronograf „Biegeleisen” oraz urządzenie fotoelektryczne do pomiarów czasu.

Szczególnie duże zainteresowanie wzbudził chronograf ty-

pu „Biegeleisen”, który jak wskazywali przedstawiciele ministerstwa, powinien się jak najprędzej znaleźć w rękach techników normowania pracy.

W dyskusji zebrani wypowiedzieli się za częstszym przeprowadzaniem podobnych pokazów dla służby technicznego normowania pracy centralnych zarządów i podległych im zakładów pracy. Zgodnie z tym Pracownia Technicznego Normowania Pracy zorganizowała już szereg dalszych pokazów, a mianowicie dla: służby normowania Ministerstwa Budownictwa oraz pracowników Ośrodka Technicznego, podległego temu ministerstwu, służby normowania Ministerstwa Przemysłu Lekkiego oraz podległych mu centralnych zarządów. (i s)

Dyskusja w IEOP nad referatem tow. N. A. Bułganina o zadaniach w zakresie przemysłu

W poszczególnych zakładach naukowych IEOP odbywały się dyskusje nad referatem tow. N. A. Bułganina „O zadaniach w dziedzinie dalszego rozwoju przemysłu, postępu technicznego, usprawnienia organizacji produkcji”, wygłoszonym na Plenum KC KPZR w lipcu 1955 roku. Celem tych dyskusji jest wyciągnięcie wniosków co do zadań, jakie stoją w związku z tym referatem w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw przed naszym Instytutem i przemysłem.

W dniu 16 września 1955 roku odbyła się na ten temat dyskusja w Zakładzie Przemysłu Odzieżowego IEOP w Warszawie.

W. Świderek zreferowała zasadnicze tezy referatu Tow. N. A. Bułganina, kierownik Zakładu Irena Matutat zrefe-

rowała tezy, dotyczące zadań instytutów i roli specjalistów.

W wyniku dyskusji postanowiono uwzględnić w planie prac na rok 1956 w szerszym zakresie potrzeby przemysłu, wynikające z planu postępu technicznego CZPO, oraz pogłębić współpracę z zakładami produkcyjnymi przez popularyzację przodujących metod pracy i współpracę z kołami NOT w przedsiębiorstwach odzieżowych.

Stwierdzono również konieczność dalszego podnoszenia poziomu opracowań naukowo-badawczych, podnoszenia kwalifikacji pracowników naukowych, oraz szybkiego wdrażania wyników prac naukowych w przedsiębiorstwach przy ścisłej współpracy z CZPO i aktywnym przedsiębiorstw. (z d)

Konferencja poświęcona omówieniu działalności Zakładu Środków Technicznych Pracy Biurowej

W dniu 11 października 1955 roku odbyła się w lokalu Instytutu konferencja, zorganizowana przez Zakład Środków Technicznych Pracy Biurowej, dla omówienia wyników dotychczasowej działalności i wytyczenia zadań Zakładu na okres pięcioletni.

W konferencji wzięli udział poza pracownikami Instytutu, przedstawiciele PKPG, PKE, GUS, dyrektorzy departamentów organizacyjnych ministerstw, kierownicy komórek organizacyjnych niektórych instytutów i przedsiębiorstw oraz rzeczoznawcy w zakresie organizacji i techniki pracy biurowej. Łącznie na konferencję przybyło około 120 osób.

W zagajeniu przewodniczący konferencji z-ca Dyr. IEOP mgr inż. Kramarz podkreślił charakter konferencji jako koniecznej więzi Instytutu, z jednej strony z czynnikami decydującymi o realizacji prac Zakładu, zaś z drugiej z odbiorcami i użytkownikami tych prac, oraz zwrócił uwagę na zagadnienia, których przedyskutowanie wydaje się konieczne dla ustalenia kierunku dalszej działalności Zakładu Środków Technicznych Pracy Biurowej.

Po referacie wprowadzającym, wygłoszonym przez kierownika Zakładu mgr. Tadeusza Tepera, rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja, w której wzięło udział 18 uczestników konferencji.

W dyskusji omówiono bardzo obszernie: (1) konieczność

właściwego umiejscowienia Zakładu przy instytucji, która najżywiej jest związana z zagadnieniami orgatechniki, celem stworzenia mu sprzyjających warunków pracy i możliwości wprowadzenia w życie prac wykonanych, (2) konieczność większego spopularyzowania osiągnięć Zakładu, o których wie dotychczas zaledwie niewielkie grono fachowców. W związku z tym wysunięto dezyderat stałego urządzania pokazów prac Zakładu, (3) konieczność stworzenia odpowiednich kadr organizatorów nie tylko jako podstawy dalszego rozwoju Zakładu, lecz również kadr, które realizowałyby praktycznie zadania orgatechniczne w jednostkach gospodarki społecznej. Rozwijając tę myśl wysunięto wnioski utworzenia uczelni o wyższym typie, w której wychowywaliby się przyszli specjaliści w dziedzinie organizacji i techniki pracy biurowej oraz koncepcję wprowadzenia podstawowych elementów z zakresu orgatechniki do programów nauczania w szkołach średnich i liceach zawodowych, w których kształtowałby się kierunek rozwoju myśli organizatorskiej.

W zakresie tematyki prac Zakładu zwrócono uwagę na potrzebę podjęcia w szerszym niż dotąd zakresie, prac dotyczących: małej i dużej mechanizacji pracy biurowej oraz metod i środków technicznych pracy biurowej.

Ponadto uznano za wskazane kontynuowanie prac nad jed-

SPRÓSTOWANIE

W numerze 9 (69) „Ekonomiki i Organizacji Pracy” w artykule Marty Zawadzkiej pt. „O wprowadzaniu rozrachunku wewnątrzzakładowego w przemyśle chemicznym” na str. 404 zakradł się błąd: w wierszu 2 od góry zamiast: gaz świecowy, powinno być: gaz surowy.